

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NEMZETKÖZI KONFERENCIA

A magyar közlekedés európai kapcsolatai 2000-ig

kapcsolatai 2000-ig

Nem mindennapi programmal kezdte meg tanácskozását tegnap a Délibab Szállodában egy nemzetközi konferencia testülete. Az elnökségben a meghívottak sorában a többi között helyet foglalt Tóth Imre, a megyei pártbizottság titkára. Megnyitotta a népes szakemberekből álló konferenciát dr. Kerkápoly Endre tanszékvezető egyetemi tanár, a műszaki tudományok doktora mondtott, emlékeztetve a közlekedés nagy reformjére. Széchenyi Istvánra, aki Magyarországon először, elsőnek dolgozta ki a vasút, a közút és a vízi út terét. A Széchenyi-terv — jegyezte meg dr. Kerkápoly Endre — bevált, újabb időkben, napjainkban azonban az infrastruktúra leromlott, sőt már-már gátjává vált a bel- és a külkereskedelemnek. Az ezredfordulóra ezen változtatni kell!

azért is, mert hazánk Európában centrális elhelyezkedésű ország. Maga a közlekedés hazánkban hat-nyolc százalékkal járul hozzá (egyelőre) a nemzeti jövedelemhez. A foglalkoztatottaknak hét százaléka a közlekedési ágazatban dolgozik. Magyarország egyébként is a Közös Piac és a KGST tengelye. Budapestre 40 nemzetközi vonat indul. Hazánk áruforgalmának a fele nemzetközi jellegű — tranzit. Így hát a közlekedés fejlesztésének ügye évről évre fontos kérdés. Nemcsak a országgyűlés előtt tárgyalják meg. Ez a hajdúszoboszlói találkozó tehát időszerű.

óta) komolyabb bírálat nem érte. Az irányok és arányok helyesnek bizonyultak. 1978-ban az országgyűlés felül is vizsgálta, s csak apróbb pontokban javított rajta. Sajnos nem is annyira a mennyiségi mutatókban, inkább a minőség területén mutatkozik lemaradás. A jövő beruházásai, bár az erőforrások gyengültek, nem odázhatók el. A vasút és a közút hálózatfejlesztéséről nem lehet, s nem is mondunk le. Már a szerény színvonaljavulás is az eredmény listájára fog feliratkozni 2000-ig. Hogy ez valóban így legyen, konkrét tennivalókban kell gondolkodnunk. A rekonstrukciókban! Ezredfordulói mind a közúton, mind a vasúton meg kell szüntetni a mai hatalmas terhelést, gyorsítani kell a vasutat, növelni kell a tengelyterhelést, s tovább kell villamosítani a hálózatot. A határállomások átteresztőképességét ugyancsak bővíteni kell. A létszámbányos rendezőpályaudvarok gépesítése ugyancsak cél, de feladat az is, hogy a tranzitforgalom mindinkább kerülje el Budapestet.

Ezek után Urbán Lajos közlekedési miniszter emlékedett szövegére. Előjáróban arra hívta fel a figyelmet, hogy a közlekedés ügye nálunk politikai ügy is. Magyarországon a közlekedés az általános fejlődés meggyorsító erejét hordozza magában, javítja nemzetközi kapcsolatainkat, már csak

mondotta Urbán Lajos — ismerjük meg terveinket, hisz be kell illeszkednünk az európai közlekedési hálózatba, s az aztán egyáltalán nem mindegy, hogyan.

Urbán Lajos közlekedési miniszter tömören összefoglalta 1988-tól, az egységes közlekedési koncepció kidolgozásának évétől eredményeinket, de még többet szövegezett arról, hogy miként válhat a közlekedés az ország fizetési mérlegének meggyorsító erejét hordozza magában, javítja nemzetközi kapcsolatainkat, már csak

Eredmények és elképzelések

A Debreceni Tudományos Műszaki Park Társaság tanácskozása

A Debreceni Tudományos Műszaki Park Társaság a megalakulás időszakában nem rendelkezett saját szellemi és anyagi tőkével, s működtethető eszközökkel sem. Ennek ellenére sikerült eleget tennie azoknak a követelményeknek, amelyeket az elmúlt esztendőben határoztak meg számára az alapító tagok — hangsúlyozta a Debreceni Tudományos Műszaki Park Társaság igazgatótanácsának március 9-i délelőtti rendes ülése.

inkra jellemző tőkeszegénység a jelenlegi gazdasági környezethez és szabályozókhoz való illeszkedés nehézsége mind újabb és újabb — gyakran megoldhatatlan — problémákat vet föl.

Ezekről a közlekedési témákról egyébként a három napig tartó tanácskozáson részletesebben fejtik majd ki véleményüket a felkért hozzászólók Ausztriából, Lengyelországból, Csehországból, de hazánkban is.

A tanácskozás első részében a tíz alapító tag jelenlétében az elmúlt évi eredményeket értékelték. Megállapították, hogy a működés első esztendejében sikerült beindítani azokat a folyamatokat, amelyek később régióink innovációs munkáját és annak hatékonyságát segítik majd. Mint azt Szabó Levente, a társaság igazgatója hangsúlyozta, e tevékenységet kizárólag vállalkozói alapon akarják végezni, hiszen a debreceni park sem kap központi anyagi támogatást a működéséhez.

Tovább erősítik a park menedzserirodai típusú gazdasági vállalkozókésztségét is, s ebben az évben már banki és egyéb tőkéket is felhasználnak termelési és technológiai fejlesztőtevékenységükhöz. A társaság tervei között szerepel a vegyes és közös vállalatokban, valamint más vállalkozásokban való részvétel is.

Az idén a működési területét is kibővíti a park, s év végére már Szabolcs-Szatmár és Szolnok megyékben is vállalkoznak innovációs feladatok megoldására.

A tanácskozáson többek között részt vett Kerecsi János, a megyei pártbizottság osztályvezetője, Szűcs István, a megyei tanács osztályvezetője, Tier László, a városi tanács elnökhelyettese, valamint dr. Berényi Dénes akadémikus, a társaság elnöke is.

VSZ külügyminiszteri bizottság

1988. március 9., szerda (MTI) — A Varsói Szerződés tagállamainak külügyminiszteri bizottsága március végén Szófiában tartja soron következő ülést.

Berecz Frigyes Bukarestbe utazott

Berecz Frigyes ipari miniszter a KGST gépipari együttműködési bizottsága 8. ülésére szerdán Bukarestbe utazott. (MTI)

Sajtótájékoztató

Csaknem 270 taggal indul a bérklub

A bérklubba 361 vállalat és szervezet kérte felvételét, közülük eddig csaknem 270-nek a jelentkezését fogadták el, több igény elbírálása még folyamatban van — jelentették be az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal szerdai sajtótájékoztatóján. Popper László, az ÁBMH osztályvezetője elmondta, hogy a bérklubtagság révén a vállalatoknak és a szervezeteknek mintegy 10 százaléka mentesül a központi bérszabályozás kötöttségei alól. A tagok úgy gazdálkodhatnak a bérből, mint bármely más költségükkel, dolgozók keresetét olyan mértékben emelhetik, ahogy azt indokoltnak tartják feladataik ellátásához, viszont ezzel egyidejűleg igen szigorú hatékonysági követelményeknek kell megfelelniük. A tagsággal a vállalatok arra kötelezik magukat, hogy az átlagosnál hatékonyabban gazdálkodnak, legalább 13 százalékos vagyonszeres nyereséget érnek el, eredményük javításához semmiféle állami támogatást nem vesznek igénybe, mindenkor pontosan eleget tesznek fizetési kötelezettségüknek, s a népgazdaság szempontjából kiemelkedő jelentőségű feladataikat átlagon felül teljesítik. A bérklub rendszerét egyetlen vállalat sem használhatja fel átmeneti előnyök szerzésére, mert ha egy-két év múlva kilép, akkor nem, vagy csak részben tarthatja meg kö-

rábbi kedvezményezett bérfejlesztését. Ha pedig nem tud eleget tenni a vállalt feltételek bármelyikének, de a béreket a népgazdasági átlagnál jobban emelte, akkor a többletbérfizetéseket számottevő adó sújtja.

Böszörményi szolgáltatások

Kevés a cipész, nincs látszerész

Hajdúböszörmény kereskedelmére a többszektörű hálózat jellemző. Ennek megfelelően a megyei szakkereskedelmi vállalatoknál a Hajdúböszörmény és Vidéke AFÉSZ, a Béke és a II. Kongresszus térszék, a Hajdú-Bihar Megyei Textilfeldolgozó, valamint a megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat és Alföldi Vendéglátó folytat kereskedelmi, illetve vendéglátói tevékenységet. Ugyanakkor a magánszektort is részt vállal az ellátásban. A jelenlegi bolthálózat — az elért fejlesztések ellenére is — elégtelennek tűnik, elsősorban az élelmiszer-kereskedelemben és a korszerű vendéglátó egységek tekintetében. Ez a hátrány megmutatko-

zik a kereskedelmi munka és a vendéglátás kulturált-ságában, az áruösszetételben. Ennek oka, az alapterület szűk volta, továbbá az időleges megoldásokkal létesített kereskedelmi egységek — adottságaikból eredően — nem képesek a rendelkezésre álló árukinálatot sem biztosítani.

látásának javítására ez évben új bolt épül, továbbá teljes felújítást kap a Kinizsi utcai élelmiszerbolt. Tervezik még a hajdúvidi vegyes élelmiszerbolt teljes felújítását is 1988-ban. Javult a ruházati boltok ellátása. Az egyre növekvő forgalomhoz képest azonban nem kielégítő a vegyesiparcikk összetétele. A palackozás-ellátást elfogadhatónak tartják. Nem így a Tüzip-telep forgalmazási feltételeit, amit igen rossznak minősített a böszörményi tanács termelés-ellátás felügyeleti osztálya. A vendéglátó hálózat elsődleges kritikája, hogy kevés a meleggonyhával rendelkező, magas színvonalú kiszolgálást biztosító egységek száma.

Új üzletek Hajdúszoboszlón

A Hajdúszoboszló és Vidéke AFÉSZ ez év elején megvásárolta a korábbi Höförrás bizstró helyiségeit, és három hónap alatt átalakította ABC-áruháznak, és egy kis presszónak. A beruházás költsége kétfélmillió forint volt, és az AFÉSZ saját erőkből bevonásával végezte a rekonstrukciót.

Mindebből megállapítható, hogy sem a kereskedelmi, sem a vendéglátói hálózat — méreteiben és állapotában — nem tud megfelelni a forgalmazás követelményeinek. Ezért javításuk feltétlen szükséges. A szolgáltatást a kereskedelemhez hasonlóan a többszektörűség jellemzi. Az ellátás több területen azonban hiányos. Megfelelő a Gelka-szervíz- és a gépjármű-tevékenység, amelyek szolgáltatási színvonalával elégedettek a hajdúböszörményiek. Az építőipari munkákkal már nem. Ezek jelentős részét magánkézbe adták a vállalkozók, akik tevékenységük nem elégti ki a lakossági igényeket. Ennek oka: kevés a megfelelő gépekkel rendelkező kisiparosok száma; a városban tapasztalható magas talajvíz miatt nagyobb arányú a javításra szoruló lakások száma; az ipari szervezetek nem vállaltak kassági szolgáltatást. Több cipész munkájára is igény van, mivel jelenleg tizenketten talpalkák, sarkalkák, javítják az elhasznált lábbeliket.

A személyi szolgáltatás változó képet mutat. Itt az életszínvonalban bekövetkezett változások éreztetik hatásukat. A fényképezés, az óras, valamint a mosás és vegytisztítás tevékenységével többnyire elégedettek hajdúböszörményben. Elkelne azonban egy jó lát-szerész, mivel jelenleg a legkisebb javítások miatt is Debrecenbe kell utazniuk a rászorulóknak.

Vertical text on the left margin containing various notices and advertisements.

MAGÁNÉPÍTETŐK, FIGYELEM!

2. Födémhibák, vasbeton koszorúk

Szakszerűtlen, műszakilag értékcsökkent kivitelezések

Tegnapki lapszámunkban kezdtük meg azt a cikksorozatot, melyben a megyei tanács építési felügyeletének munkájáról szoltunk. Mai cikkünkben a magánlakás-építések során a felügyelet által feltárt leggyakoribb típusú hibák közül a födémhibákról és a vasbeton koszorúk készítése során felmerülő hiányosságokról szoltunk.

Ezek összegzésével reméljük, segítséget nyújtunk a magánépítetőknek, akiknek száma — ha csak a kiadott építési engedélyeket vesszük figyelembe — háromezer fölött van megyénkben. Mivel irásuk mindenekelőtt hozzájuk — és a leendő építkezőkhöz — szól, így cikkünkben ezúttal nem tartózkodunk bizonyos (nehezen vagy egyáltalán nem helyettesíthető) szakszavak alkalmazásától.

Gerendák

A magánéros lakásépítésben az egyik legelterjedtebb födém típus az előfeszített E jelű vasbetongerendás-bélesteles födém. A födém készítésénél — tapasztalataink szerint a következő hibák a legjellemzőbbek.

A gerendavégeket igen gyakran a „csupasz” téglára fektetik, nincs alábetonozás és így úgynevezett pecsétnyomás jön létre. A gerendavégeket nem kötik be a koszorúba, nem használnak bekötő „bajusz” vasakat. A gerendák közé nem az előírás szerint EB jelű beton vagy FB-vázkerámia bélelelemeket használnak, hanem úgynevezett téglatalcát alkalmaznak. A legtöbb esetben a téglatalca alkalmazásánál a gerendaközök a teherbírási számításától függő 30, illetve 60 cm helyett 80—120 cm-re megnövelik. A gerendákat konzolosan építik be, illetve több — általában három — támaszú nyílászáróként építik be.

A szállításhoz, rakodáshoz, a falra történő beemelésnél a szakszerűtlen fogás miatt a gerenda felső öve bereped, eltört. A gerendákat a helyszínen „méretre” vágják, illetve eltört. A gerendák beépítésénél nem alkalmaznak gyamolítást. A gerendák és bélelelemek közeinek kibetonozásához nem megfelelő szerszerkezetű (Bmax = 10 mm) betont használnak és a felbetont nem ezzel egy időben, nem folyamatosan hordják fel.

Szakember segítsége

A felsorolt hibák közül a téglatalcás megoldást külön kiemelve véleményünk az, hogy nem képzelhető el a megfelelő tervezői művezetés és a kivitelezésért felelős műszaki szakember irá-

A gerendák közti tengelytávolság szabálytalanul nagy. A gerendák így túlterheltek. A szabályos köz 30—60 cm lehet

nyítása nélkül. Ezek nélkül — sajnos, a tapasztalatok azt mutatják, nagyon sok a szakszerűtlen, műszakilag értékcsökkent kivitelezés, a túlzott lehajlást szenvedett födém. Különösen áll ez az E gerendák alkalmazása esetén. A gerendák alátámasztása (gyamolítása) nélkül téglabetetes födém készíteni nem szabad, életveszélyes!

A PS—PK vagy UF jelű körüreges födém elemek ritkábban használatosak, első sorban nagy tömegű (500—1200 kg db) miatt. Mivel azonban emelőgéphez egyre könnyebben hozzá lehet jutni — hiszen a vállalatok ezzel is igyekeznek segíteni — a födém elemeket is megtehetjük már a magánépítkezéseken is. Ezek beépítésénél is találkozunk hibákkal.

A födém elemeket koszorúbekötés, illetve koszorú nélkül építik be. Konzolosan készítik el, illetve a helyszínen „méretre” vágják.

„Takarékosság”

A vasbeton koszorúk — az esetek nagy részében — nem készülnek szakszerűen, mert teljes faszélességben, hosszú ideig réteg nélkül kivitelezik őket, a koszorúk vasalása — az acélbetétek mennyisége, keresztmetszete, toldásai, a kengyelzés —

(Holnapi záró cikkünkben az áthidalók, a tetőszerkezetek, a kémények építése során felmerülő hibákról szoltunk.)

(d)

Vonalkód alkalmazása hazánkban

Az idén Magyarországon tartja nemzetközi konferenciáját az Automatic Identification Manufacturers, a termékazonosító berendezéseket gyártók nemzetközi szervezete. Az áprilisi tanácskozáson szó lesz a vonalkód alkalmazásának külföldi és hazai tapasztalatairól.

Vizskek György, a Magyar Gazdasági Kamara Egységes Termékkód Irodájának vezetője az MTI munkatársának elmondotta, hogy Magyarországon aktívan részt vesz a nemzetközi szervezet munkájában. Tevékenységük eredményeként kerülhetett sor a nemzetközi konferencia budapesti megrendezésére. Mint ismeretes, az

úgynevezett EAN nemzetközi termékazonosító rendszert beépítették a magyarországi termelőszektorra és fogyasztási cikkekre kialakított rendszerbe. A fogyasztási cikkeknek pedig az EAN vonalkódokat alkalmaznak. Az ilyen vonalkódokkal több mint 300 magyar gyártó látja el termékeit, mintegy 1900—2000 fogyasztási cikket. Elsősorban olyan termékekről van szó, amelyek exportja számottevő, s így külföldi értékesítésük vonalkóddal ellátott csomagolás nélkül elképzelhetetlen. A Caola, a Budapesti Likóipari Vállalat, a Győri Kesz- és Ostyagár, a Tungsram, a Törökbalinti Állami Gazdaság termékei-

nek döntő többségét már így csomagolja. A Tiszamenti Vegyiművekben és a Hatvani Konzervgyárban is előkészületben van a vonalkód bevezetése.

Eddig elsősorban az exporttör vállalatok szorgalmazták a kódrendszer alkalmazását. Az általános forgalmi adó bevezetésével azonban megnő a jelentősége a vállalatok belüli nyilvántartásban, s az adóviszterítés elszámolásában is. A kereskedelmi vállalatok számára nagymértékben megkönnyítheti az átárazás gépesítését is. Így újabbban a kiskereskedelmi vállalatok is érdeklődnek a rendszer iránt.

Dilemmák a pénzpiacon

Fizetni és visszafizetni

„Hitelnyirbáló” idöket élünk?

Hozzáértő szakemberek szerint az elmúlt hetekben a hazai pénzpiacon némileg konszolidálódott az a meglehetősen zaklatott helyzet, amit a jegybank lépése váltott ki az év első két hónapjában. Ismert lehet — lapunk is foglalkozott a kérdéssel —, hogy a Magyar Nemzeti Bank túlságosan soknak találta a kereskedelmi bankoknál, különösen a Magyar Hitelbanknál és az Országos Kereskedelmi és Hitelbanknál lévő rövid lejáratú hitelállományt. Ezért a refinanszírozási hitelkeret csökkentését határozta el. Az elképzelés az volt, hogy három hónap alatt mintegy harmincmilliárd forintot vonnak ki a pénzpiacról. A kereskedelmi bankok, a vállalatok, a Magyar Gazdasági Kamara azonban túlságosan gyorsnak ítélte meg a pénzkivonás ütemét. Végül kompromisszum született, mely szerint a tervezettel szemben fél évet vesz igénybe a pénzügyi fogyókúra.

A túl gyors lépés ellenzőinek legfőbb érve az volt, hogy a drasztikus beavatkozás a vállalatok jelentős részénél likvidálási (fizetési) nehézségeket okozna, ez kihatna a termelésre, s a gazdaság eredményességére. E véleményt figyelembe véve kérdeztük meg három cég illetékes szakemberétől, hogy van-e vállalatának fizetési nehézsége, s egyáltalán mire számíthatnak pénzügyi téren a közeljövöben?

Számüzni a hitelt

A fenti címet némi túlzással akár képzeltbeli zászlóaljra is írhatná a Balma-újvárosi Vörös Csillag Termelőszövetkezet, ahol az utóbbi években igyekeznek a hitelállományt csökkenteni. Nem is sikertelenül. 1983-ban például 22 millió forint volt a szövetkezet közleplejratú forgóeszköz-hitelállománya, tavaly viszont már csak 6,2 millió. Az összes tartós készletnek a 97 százalékát saját forrásból fedezik.

Hasonlóan gondolkodnak a rövid lejáratú hitelekről, az elmúlt években 60—90 millióról 35 millióra csökkentették a kiegyensúlyozott pénzforgalomhoz szükséges folyószámla-hitelkeretüket.

— Az év elején tapasztalt változások nem voltak teljesen váratlanok — mondja Kiss Károly, a szövetkezet főkönyvelője. — Az első információkból azt szürtük le, hogy a folyószámla-hitelkeretünk kétharmadával csökkent. Meglepetéssel tapasztaltuk viszont, hogy a Püspökkladányi OKHB, amelynek részvényesei vagyunk, a vártnál is jobban megnyirbálta a keretet, s csupán 8,2 millió forint felett rendelkezhetünk.

A bank később tájékoztatta a termelőszövetkezeteket, hogy a termelés finanszírozására külön rövid lejáratú hitelt vehetnek fel, de ezt már magasabb kamattal (az újvárosiak például, akik első osztályú adósnak számítanak, 13 százalékos helyett 15 százalékos kamattal).

Amíg ez az információ nem látott napvilágot, addig a Vörös Csillagban kényszerintézkedéseket hoztak. Csökkentették a vásárlásokat, s csak a termelés zavartalanágát biztosító anyagokat szereztek be. Néhány „meleg” napot azonban így is átéltek, mert egy-két cég, akikkel szemben nagy összegű lejárt követelések voltak, nem tudott fizetni.

Végül sikerült likviditási gondok nélkül átvészelnük az eltelt időszakot. Olyannyira, hogy a folyószámla-hitelkeretüket sem merítették ki, hanem a nyereségtartalékból finanszírozták a termelést.

— Eddig ugyan elég volt a pénz, de áprilisban jelentős vásárlásaink lesznek (vetőmag, műtrágya, növényvédőszer stb.). Ehhez kevés lesz a 8,2 millió, s valószínűleg új hiteleket kell felvennünk. A bankunkhoz fordulunk majd, s reméljük, rendelkezésünkre bocsátják a hitelt. Ha viszont valamilyen oknál fogva kritikussá válna a helyzet, kénytelenek leszünk

zete hogyan alakul. Időközben kiderült: a kereskedelmi vállalatok időben tudtak fizetni, a nagy felhasználók — elsősorban a konzervgyárak — azonban egy időre fizetési-képtelenné váltak.

Jelenleg egy nemrégiben kapott 20 millió forint értékű folyószámlahitelrel rendelkezik a Hajdúsági Cukorgyár, amiből eddig egy fillért sem költöttek el. Ez a keret azonban a második negyedévben aligha lesz elegendő. Június végéig ugyanis vissza kell fizetniük a répa felvásárlásához igénybe vett hitelek nagy részét és a karbantartás anyagigénye is ekkor a legnagyobb. A körülbelül 250—310 millió forint kiadással szemben (amely nem tartalmazza a munkabért, s számos más mindennapi kiadást) a tavalyi cukoreladási ütem alapul véve mintegy 300 millió forint bevétel szerepel a második negyedévben. A negatív egyenleget — mondta a gazdasági igazgatóhelyettes — csak újabb hitelek felvételével tudják majd kiegyensúlyozni.

Lassan érkező forintok

— Jelen pillanatban nincs pánikhangulat a vállalatnál, de nem is szeretnék, hogy legyen — kezdi rögtön a mostani helyzet taglalásával a beszélgetésünket Kovács Sándor, a Mezőgép pénzügyi és számviteli főosztályvezetője. — Mi is hitelből gazdálkodunk (tavaly 340 millió forintot tett ki a rövid lejáratú hitelállományunk), s ezért intézkedéseket tettünk a stabilizáció érdekében.

A megoldást egyrészt itt is a vásárlások megszigorítása jelentette. Az eredményeiket egységek beszerzési igényeit központilag felülvizsgálják, s csak ezután indulhatnak útra az anyagbeszerzők. A szorító helyzet ugyanakkor még inkább ráirányította a figyelmet a vállalaton belül a vásárlás, a termelés és az értékesítés összehangjának az eddigienél jobb megteremtésére.

Különösen az értékesítésnél látszik ez nehéz feladatnak. A cég termékeinek 75—80 százaléka külföldön talál gazdára. A szocialista export után azonban csak 30—35 nappal, a tőkés után pedig esetenként több hónappal az áru feladást követően látnak pénzt. A termelést azonban finanszírozniuk kell, s ehhez van szükségük a rövid lejáratú hitelre. A forgalmi adó visszaigénylése is okozhat ugyanakkor problémát. Rossz esetben akár egy hónapot is várniuk kell a visszaigényelt összegre.

— A Magyar Hitelbank Rt. Debreceni Igazgatósága 76 millió forint folyószámla-hitelünket 15 százalékkal csökkentette, a kamatlatlat pedig három százalékponttal megemelte. Belföldi vevőkörünknel a gond: az Agrokereket a hitelfelvételi korlátozás érzékenyen érintette. Maguk a mezőgazdasági üzemek is fizetési nehézségekkel küzdhetnek, esetleg fizetni sem tudnak, ezért nem vásárolnak annyit az Agrokertől, az Agroker nem vásárol tőlünk, és ha ezt a folyamatot továbbvezetjük, létrejöhet az úgynevezett sorbanállás, amikor több vállalat nem tudja behajtani jogos követeléseit, ezért időlegesen fizetőképtelenné válhat.

A kiegyensúlyozottabb pénzforgalom másik feltétele a Mezőgépben, hogy csökkenjen az exporttermékekért járó kifizetések több mint egyhónapos kifizetési ideje. Ennek érdekében a vállalaton belüli adminisztráció meggyorsításával is sokat tehetnek, de a külkereskedelmi vállalatokkal közösen kialakított érdekeltség is le rövidítheti a ma még igen hosszú határidőt.

Szakács Tamás

„Nincs társadalmi összefogás, nincs koncepció”

Befejezetlen vita a diákszórakozásról

Gyakorlattá vált, hogy a fiatalok szórakozását a diszkóval azonosítjuk. Diszkóba járunk tizenégytől harmincévesig, noha már a tizenévesek igényei is polarizáltak ennél. Csak hogy bármilyen sokrétűek, az igények önmagukban nem jelentenek teremtőerőt. A szervezéshez, a kezdeményezéshez — de akár a lelkesedéshez is — mintha hiányozna az energia. Debrecenben közel nyolcezer középiskolás tanuló. A városban három egyetem és három főiskola van. Hogy lehet az, hogy ez az évszázados hagyományokkal rendelkező diákváros ilyen aránytalanul kevés és választékban igénytelen szórakozási-művelődési lehetőségeket kínál a tizen- és huszoneveseknek? Az iskolai-mozgalmi élet szervezésének egyik alapvető gátja, hogy nincs városszerte olyan díszterem, ahol egy színvonalas diákball, szalagavatást, vetélkedőt vagy bármilyen más kulturális, nagy tömeget vonzó ren-

dezvényt le lehetne bonyolítani. Hiányoznak az iskolai, egyetemi klubok, a meglévő ke-
reték csak egy szűk réteg alkalmankénti összejöveteleinek biztosítanak lehetőséget, s elszigeteltségük miatt eleve alkalmatlanok egy pezsgő, iskolavároshoz méltó szellemi élet kialakítására, szervezésére.
Beszélgetőpartnereim **Bényei Sándor**, a KISZ városi bizottságának első titkára, **dr. Tarr László**, a városi tanács művelődési osztályának vezetőhelyettese, **Deményi György**, a Kölcsey Művelődési Központ igazgatóhelyettese, **dr. Kiss András**, a Hajdú-Bihar Megyei Vendéglátó Vállalat kereskedelmi igazgatója, **Lovas Bálint**, a városi tanács építési osztályának tanácsosa és **Bodnár Lászlóné**, a Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskola igazgatóhelyettese. A gondok számbavétele mellett a különböző területek helyzetét és lehetőségeit próbáltuk áttekin-

— Elsősorban abban látom a gondok forrását — mondja dr. Tarr László —, hogy kategorikusan szétválasztottuk az iskolában és az iskolán kívüli oktatást és a művelődést. Amíg nem veszünk tudomást, hogy a legfőbb köznevelődési intézmény az iskola, addig pénzkeresést csinálunk a közművelődésből, holott az iskola tartalmi munkáját kellene olgánná tenni, hogy a művelődés iránti igényt felkeltse. Óriási tudásbeli különbségek vannak a megelőző generációkhoz képest a mai gyerekek javára. Ugyanakkor az iskola nem ad intelligenciát, valódi műveltséget. A túlzott specializáció aránytalanságokat szül, van, amiben előreszaladunk, s

van, amiben a legminimálisabb ismeret sem adjuk meg. Ennek az eredménye is, hogy a művelődés fogalma leszűkül.
— A gimnázium és a felvételi követelményrendszere olyan terheket ró a tizenévesekre, amelyek fáradttá és fásulttá teszik őket, s örülnek, ha a hétvégéjük szabad — véli Deményi György. — Az amatőr művészeti csoportokat vizsgálva jól megfigyelhető, hogy gyerekek vesznek részt a mozgalomban. Mire „színpadképessé” válnak, felnőnek egy kicsit, eltűnnek a csoportokból a leterheltség miatt. Így a középiskolában potenciális adottságok sikkadnak el.

amikor már több mint 1 millió forint társadalmimunka-vállalást tudunk magunk mögött.

— Nálunk mindig egyszerű ötletek születnek — szól közbe Lovas Bálint —, csak hogy az ötleteket felelősen elő is kell készíteni. Az ifjúsági park tervei egyszerűen alaptalanok voltak.

— A Bika-fürdő eddig már 8 millió forintba került — válaszol a felvetődött kérdésre dr. Kiss András. — Az építkezés közben felmerülő technikai gondok miatt azonban bizonyos munkálatokat előlőrl kell kezdeni. Így a diákutca a közeljövőben nem készülhet el. Hogy a Ludast nem alakítják át az ifjúsági igényeknek megfelelően, annak nagyon racionális okai vannak. Ez az üzlet nem tudott volna gazdaságosan működni, márpedig a vendéglátó gazdálkodó szervezet, amelynek használna kell folytatnia a tevékenységét. Viszont számos nagy alapterületű üzletünk van, ahol szívesen vállalnánk ifjúsági rendezvény lebonyolítását.

Például...

— Befejezésül arról szólnék, hogy ilyen körülmények között, illetve ezek ellenére mit tehet az iskola — mondja Bodnár Lászlóné. — A Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskolában a klubéletnek hagyományai vannak, amelyek még a 6 napos tanítási hét és a technikai felvételi rendszer idején alakultak ki. A közel-múltban az iskolaépület bővítésének utolsó fázisaként beépítettük a tetőteret, ahol egy kétszáz négyzetméter alapterületű klubhelyiséget alakítottunk ki. A klub, ha majd a bútorzata is elkészül, elsősorban kamara jellegű foglalkozásokra ad majd lehetőséget, több száz fő tömegét nem fogadhat. Így, bár a városi fiatalok számára nyitottnak tervezzük, elsősorban az iskolai diákság igényeit szolgálja a videó-zást, zenehallgatást, hangversenyek, előadások, időszakos kiállítások megrendezését. Diákcentrum lesz, tehát szabadidős központ az iskolán belül, amelyet hétvégeken is működtetni kívánunk. A diákmozgalom keretében tervezzük majd meg a mindenkor egyéves programot az iskolai munkatervek egyeztetve és napra lebontva. Bizonyos mértékig önfennartó lesz a klub, amely azt jelenti, hogy olykor mérsékelt összegű belépési díjat szedünk majd.
— Ha nem is ilyen széles keretek között, de hasonló klub működik a Gépipari-ban, a Tóth Árpádban, az Ady-gimnáziumban, a Faze-kasban és még sorolhatnám — teszi hozzá az elhangzottakhoz dr. Tarr László. — Amikor azt mondtam, hogy a közművelődés nemcsak pénz kérdése, erre is gondoltam. Ahol megszállott pedagógusok vannak, és ahol a hasonló kezdeményezéseket a tantestület is szívügyének tekinti, ott elindulhat valami. Ez pedig biztató akkor is, ha ez a vita lezáratlan, s a társadalmi-gazdasági okok miatt még jó ideig az marad.

R. Simor Katalin

Nemcsak a tárgyi feltételeken múlik

— Én a feltételek oldaláról közelíteném meg a témát — kapcsolódik be a beszélgetésbe Lovas Bálint. — A feltételek nem túl jók, s nincs sok remény arra, hogy a közeljövőben jelentősen javuljanak. Van azonban néhány kezdeményezés, amelyre érdemes odafigyelni. Például Erdőspusztán, a nehéz anyagi helyzet ellenére, az erdészet és a Tivizig egy kajak-kenu pálya létesítését tervezi, amely nagy élményt jelenthet majd az alföldi gyerekeknek.

— Nem elsősorban a tárgyi feltételeken múlik a közművelődés színvonala — mondja dr. Kiss András. — Mi megpróbáltunk bizonyos üzleteinkben szeszmentes szórakozási lehetőségeket biztosítani a fiataloknak. Nem vált be. Ha be is jöttek a gyerekek, megtalálták a módját, hogy becsémpésszék az alkoholt.

— Egyre több a deviancia — folytatja Deményi György —, s nekünk mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy a fiatalok értelmes elfoglaltságot találjanak. Úgy érzem, ezen a területen nagyok a hiányosságok. Nincs társadalmi összefogás, nincs koncepció, nincs kulturált szórakozási lehetőség. Nem ismerjük pontosan a gyerekek igényeit sem.
— Nincs hol ismerkedni

ennek a korosztálynak — mondja Bodnár Lászlóné. — Ez már több mint húsz éve gond. Nincs egy bázisa, központja a tizenéveseknek.

— A közeg, maga is fejelemzőerő lehet — bővíti dr. Tarr László. — A sportcsarnok nem felel meg ennek a célnak, illúzióromboló. Debrecenben kívül nincs egy nagyobb vidéki város sem, ahol ne lenne például hangversenyterem vagy kiállítóterem. Nemcsak iskolai rendezvényeket, de várospolitikai és egyéb nagy lélegzetű eseményeket is csak kompromisszumok árán lehet megrendezni valahol. — A Bartók-terem jelenthet valamiféle megoldást, ha elkészül. Csak hogy 1986 májusától — amikor lezárták — szinte hozzá sem fogtak, s minél később kezdik meg az építkezést, annál több pénzbe kerül.

— A vendéglátásra visszatérve — mondja Deményi György —, a közművelődés intézményrendszerét és a vendéglátóipart összehasonlítva vitathatatlanul az utóbbi van előnyösebb helyzetben. A vendéglátó vállalatok rendezhetnek bármilyen közművelődési programot, fordítva azonban ez nem lehetséges. Nekünk tehát inkább érdekünk az együttműködés, amely a vendéglátóiparnak sem veszteséges.

Lemaradások, tartozások

— A kulturális és a sportlétesítményeket a gyerekek elsősorban kikapcsolódási célből keresik fel — mondja Bényei Sándor. — Debrecenben óriási lemaradásai, tartozásai vannak ezen a téren. 1948 óta tervezik például egy uszoda építését, amely azonban még legalább tíz évig nem készül el. Ugyanakkor felépítették 1978-ban a Kölcsey Művelődési Központot, amely azonban belső kialakításánál fogva funkcionálisan nem elégíti ki a fiatalok igényeit s nem felel meg az ifjúsági ház követelményeinek. Éppen ezért kezdeményeztük, hogy Debrecenben létrejöhessen néhány olyan vendéglátó-ipari intézmény, amely a művelődési központ szakmai segítségével felvállalhatja a fiatalok igényes szórakoztatásának ügyét. Így jött szóba a felújításra váró Batthyány

utcai Ludas Matyi eszpresszó, amely még jelenleg is a belváros egyik szegényfoltja. Az egyik szárnyában diákszálló, a másikban diákétkezdé létesíthetett volna. Sajnos a tervünk nem valósulhat meg, mert a vendéglátóipar anyagilag nem érdekelt benne. Felmerült, hogy a régi Bajcsy-Zsilinszky utcai Bika-fürdőt alakítsuk át diákutavá. Megindult a beruházás, s aztán mégis leállt, noha a klub nyitását 1987 szeptemberére ígérték. A gyerekek füstös kocsmákban ülnek, s nagyon kiabárndító ezt látni. A korszerűtlenné vált ifjúsági parkkal kapcsolatos elképzeléseink is zátonyra futottak különböző területi és szervezési gondok miatt. Akkor derült ki, hogy a környék műemléki szempontból védett, ezért a park nem bővíthető,

Debrecenben huszonhárom működik

Az egyik legszebb gyógyszertár

Ma Magyarországon naponta több mint ötszáz ezer járóbeteg vagy hozzátartozója kér az egészségügyi intézményektől orvosi gyógyszerészeti szolgáltatást. A gyógyuláshoz vagy éppen a betegségek enyhítéséhez a legtöbb esetben szükség van különböző gyógyszerekre. A megyénkben lévő gyógyszertárakat naponta harmincezer beteg keresi fel, hogy orvosi rendelvényre, vagy saját elgondolása alapján gyógyszert kérjen. Ennek a feladatnak a folyamatos ellátásához olyan gyógyszerészeti, gyógyszer-tári hálózatot kell kialakítani, amely a betegek számára mindig elérhető közelségben van, és ahol a gyógyszerbiztonság megteremtéséhez, a gyógyszerek ellenőrzéséhez, készítéséhez megvannak a szakmai és gazdasági feltételek.

A Hajdú-Bihar Megyei Tanács V. B. egészségügyi osztályának irányítása és közvetlen felügyelete mellett működő Gyógyszertári Központ 1950 óta látja el állami egészségügyi feladatként ezt a szolgálatot. A megye hetvenöt gyógyszertára közül huszonhárom működik Debrecenben. A szakmai és gazdasági lehetőségek hazánkban ott teszik általánossá a gyógyszer-tár létesítését, ahol körülbelül hater ezer lakos gyógyszerellátását kell biztosítani. Megyénkben ennél sokkal jobb a helyzet. A közsegekben működő huszonkilenc gyógyszertár körzetében a lakosok száma 1500 és 5000 között van. Így tíztizenkét kilométeren belül minden beteg gyógyszerhez juthat.
Ennek a gondoskodásnak

Tágas kiszolgálótér

A korszerű laboratórium minden igényt kielégít

a jegyében épült meg a tócskerti lakónegyedben a március 1-jén megnyitott Földi patika. A lakótelep eddigi ideiglenes gyógyszertára egy korszerű, minden szakmai igényt kielégítő helyiségekkel, laboratóriu-

mokkal, raktárakkal rendelkező helyre költözött. Képeink a különös gondot, belsőépítészeti megoldásokkal épült gyógyszertár ábrázolják.

W. Gy.

Újszerű homlokzat kialakítás

(Iklódy János felvétele)

Élete végéig fegyházban

Emberölésért példás büntetés

A megyei bíróság március 4-én hirdetett ítéletet Horváth Péter és társai ellen különös kegyetlenséggel és nyereségvágyból elkövetett emberölés bűntette miatt.

A vádirat szerint a többszörösen büntetett garázdák 1987. március 25-én határozták el, hogy valamilyen módon nagyobb pénzhöz jussanak. Emiatt találkoztak Horváth Péter Debrecen, Bellegelő 709. szám alatt lévő lakásán. A „megbeszélés” jelen volt Lakatos György, Kovács Mihály — szintén Bellegelő 709. alatti lakosok — és Kerezi István, aki Debrecenben, a Császár Péter utca 67. alatt lakik. Italozás közben elhatározták, hogy a Kerezi által vezetett Nysa gépkocsival bírkákat, gyapjút mennek lopni.

Este hét óra körül indultak el tervük végrehajtására. Útközben többször megálltak és Kerezi István kivételével tovább italoztak. Végül a város határában lévő egyik termelőszövetkezet juhudályához mentek, ahol azonban bírkák nem találtak. Ekkor jutott észébe La-

katos Györgynek, hogy egy Debrecen melletti tanya él egy olyan ismerős, akinek feltehetően sok pénze van. El is indultak Kovács János házához, de a gépkocsi mintegy nyolcszáz méterre az épületől leállították. Horváth Péter és Lakatos György gyalog mentek a tanya-
hához, úgy, hogy Horváth egy nagy kést is magával vitt. Kopogtatásukra Kovács János ajtót nyitott, de mikor meglátta őket, megpróbálta a betolakodókat elzavarni. Lakatos leütötte az idős embert, rugdosta, átkutatva ruházatát, s mivel nem talált nála semmit Horváth, bement a lakásba. Mindent szétszort, majd egy fiókban száztizenöt ezer forintot talált. Amíg Horváth Péter a lakásban kutatott, addig Lakatos György szinte mindent bántalmazta a bejárati ajtó előtt fekvő nyolcvanhat éves Kovács Jánost. A brutális ütlegetés következtében a sértett a fején agyrázkódással járó számos, még mellkasán bordatoréses sérüléseket szenvedett. A szövedmények hatására Kovács János 1987. április 3-án a kórházban meghalt.

Horváthék a helyszínről gépkocsival elmenekültek és még aznap este a megröszmeregelt pénzt egymás között elosztották.

A megyei bíróság dr. Lakatos Ferenc által vezetett tanácsa példás ítéletet hozott. Ezek szerint Horváth Péter elsőrendű vádlottaként — mint többszörösen visszaesőt — nyereségvágyból elkövetett emberölés bűntette miatt társtettesként találták bűnösnek, és ezért életfogytiglanig tartó fegyházban tartású ítéletre és eltiltásra ítélték a közügyek gyakorlásától is. Lakatos György büntetése tizenöt év fegyházban tartású, mint tíz év közügyektől való eltiltás. Kovács Mihályt orgazdaság vétségé miatt találták bűnösnek a bíróság, és ezért nyolc hónap börtönre ítélték, és a közügyeket egy esztendőre nem gyakorolhatja. A harmadrendű Kerezi Istvánt a bíróság a rablás bűntette miatt emelt vád alól felmentette.

A fellebbezések miatt az ítéletek nem jogerősek.

(w. gy.)

A KÖZMŰ

Beny sere

Az újsághír a ban elnevezésű, szemle díjazotta fenyképüket is hangzott zenemű közönség zsűrije nyuk összesítésé jakt Szöllősy Kocsár Miklós (... per quattro lós (Ejszakai vi jelen megnevez Ennyi az újs az új magyar nő sugárzása az ezzel fontos szem komoly zene m rüsitésében — hallgatják meg el a művek tets kritikusa a portának vállalása előzetes meghall alapján tudja Csakis első ben nap alatti kilen máció igazában körvonalak rajz helyett.

Az alapkérdés lanul az, hogy emberének. Egy meg, illetve a s hol állunk a v hólyg zeneszerző változatos eszkö tény, hogy kere ber életérzését megfelelő műfa sokat. Feltűnő komponált mű, sző befejezés.

rezkedik termés keret viszont so követhető a ve hosszú szünetek sének nehézsége gató figyelmét. színek, ami k hangszerek hasz sőségeket, igyek szteté tiszteletbe sok mellett talá szerkezetével. I raversenye kitű gora virtuóz — akadályozza a beilleszkedést. E hegedű kettéle Fantasia concert szer éneklő jel tésben is érvény Concertínójában másutánja visze — már a hangz te meg. Egy m László: Két tété nem zárt zenei hezített a hall

A magyar kérdése

KARDOS D

A dolgozatot Lajos Tudor Néprajzi Tansza a Folklor és et vet viselő soroz meg. A szerző a debreceni H együttes vezetőj tanács művelődő nak hivatalnoká jük.

A könyv elej kijelöli a néptá helyét a folklori lenségében, s t történeti alapve témájának. Az biztos kezelése bennünket arról tos a vonatkozó lomban, éppúgy Prikkel Mariat mint Pesovár E tin György Szemügyre vesz dalmi forrásoka nép táncáról sz kat, mint a Be nielét. („Nézd a mint festik játs Népek lelkét, ne teit.”), említi az molást gyönyöl Dorotttyját (a magasztaltatnak népi talpalávalo Gergely hasznos bővelkedő írásai hogyan, milyen hatott a néptánc a színpadi tánc geze, hogy en lorizmusnak a vagy színpadias ról már több n

A KÖZMŰVELŐDÉS HÉTKÖZNAPJAI

Benyomások egy zenei seregszemlééről

Az újsághír az Új magyar zene a rádióban énevezésű, évente megrendezett seregszemle díjazottait sorolta fel. A rádióújság fenyképüket is közölte. A közel hatvan elhangzott zeneművet a kritikusok, illetve a közönség zsűrije hallgatta meg. Véleményük összesítése alapján nyerték el a díjakat Szöllösy András (Harsónakvartett), Kocsár Miklós (Elégia), Mártha István (... per quattro tromboni) és Mohay Miklós (Éjszakai villanás) zeneszerzők a zárójelben megnevezett műveikkel.

Ennyi az újsághír és ehhez csatlakozik az új magyar műveknek sorozatban történő sugárzása az éter hullámain. A rádió ezzel fontos szerepet vállal az úgynevezett komoly zene magyar alkotásainak népszerűsítésében — függetlenül attól, hányan hallgatják meg azokat, és mennyire nyerek el a művek tetszésüket. A vidéki lap zenekritikusa a pontozás kényelmetlen feladatának vállalása árán ezúttal is megkapta az előzetes meghallgatás lehetőségét, és ennek alapján tudja első benyomásait közreadni. Csakis első benyomásokat, hiszen a két nap alatti kilenc-tíz órányi új zenei információ igazában nem dolgozható fel, csak a körvonalak rajzolódhatnak fel a teljes kép helyett.

Az alapkérdés — világszerte — változatlanul az, hogy mit mond ez a zene a ma emberének. Egyáltalán: hányan hallgatják meg, illetve a szakmán belül még az is: hol állunk a világ zenéjében? Kétségtelen, hogy zeneszerzőink érték a mesterségüket, változatos eszköztárral rendelkeznek. Az is tény, hogy keresik a XX. század végi ember életérzését kifejező zene hangját, a megfelelő műfajokat, hangszer-összeállításokat. Feltűnően sok az egytétel, egybe komponált mű, az elhalkuló, semmibe vesző befejezés. A melódia vissza-visszakerekedik természetadta jogaiba, a ritmikus keret viszont sokszor hiányzik vagy nem követhető a végteleben vesző hangok és hosszú szünetek közt. A szerkezet követésének nehézsége néha próbára teszi a hallgató figyelmét. Fontos szerepe van a hangszínnek, ami kifejezőerővé tud válni. A hangszeres használatában kerülnek a szélsőségeket, igyekeznek a hangszer természetét tisztelgetni tartani. Az új effektusok mellett találkoznak hagyományos hangszerkezeléssel. Dubrovay László II. zongoraversenye kitűnő példa arra, hogy a zongora virtuóz — jól bevált — kezelése nem akadályozza a kor hangzásvilágába való beilleszkedést. Érdekes volt megfigyelni a hegedű kettőse alkalmazását. Székely Endre Fantasia concertante című művében a hangszer éneklő jellege a modern dallamvezetésben is érvényesülmi tudott. Rózsa Pal Concertinójában a szűk hangközök egymásutánja viszont — legalábbis számomra — már a hangzás esztétikumát kérdőjelelte meg. Egy másik vonós műben — Sárly László: Két tétel kettős vonósokra — a le nem zárt zenei egységek fárasztó volta nehezítette a hallgatói koncentrációt.

Nehéz dolguk van a zeneszerzőknek manapság. A közönség zöme legfeljebb némi szellemi erőfeszítés árán tudja követni őket, és ehhez a hagyományos zenénél sokkal inkább a könnyűzenei műfajokhoz fordulnak (illetve nem mindig teszi meg ezt az erőfeszítést). Olyankor viszont igazat kell adnia a kísérletezőknek, az új ösvényt vágóknak, amikor egy először hallott mű túlságosan ismerősnek tűnik. Fel kell ismernie, hogy az ötvenes vagy korai hatvanas évek „posztkodályi” vagy „posztbártói” módján már nem lehet újat vagy izgalmasat mondani. Eppen ilyenkor derül ki, milyen nagyok voltak a minták. Akad persze olyan „nagy öreg”, mint Ránki György, aki a hagyományos kereteket is meg tudja tölni úgy, hogy élvezzük, amit hallunk. Tárgyilagosan megállapíthatjuk ugyan, hogy ebben semmi új nincs, de ki-vonnai nem tudjuk magunkat olykor fergeteges hatása alól. Hiába, az is számít, ki milyen tehetség, és hány évre futja az invenciójából.

Kiemelkedő tehetség persze ritkán születik. Az elhangzott művek közt jól megoldott, egyes részleteikben figyelemre méltó alkotások akadnak, de igazán kiugró kompozíció nem tűnt fel. Nem is évente kell ezt felmérni, ez még nem jelenti azt, hogy nem tartjuk európai színvonalunkat. A művek a válságban lévő világot, a szorongásból kiutat nehezen találó embert megfelelően tükrözik — kicsit talán túl peszsimista módon is. Változatlanul van egy olyan igény a hallgatóban, hogy a művek mögé tekintessen: ez az intellektuális fogartatású korzene a szerzői szándék ismertetését is szükségessé teszi. Néhány talányos cím (Feltételek egy csillagra, A világ alkonyán) nem túlságosan igazít el: inkább hangulatot, érzésvilágot sejtetnek a zeneművek. Erre persze azt is mondhatjuk: többet nem is várjuk a zenétől, az asszociációkat mindenki maga teremti meg. Ebben is van igazság, csak az ne zavarja az embert, hogy például Bach korában ez nem okozott akkora gondot.

Érdekesként talán még valamit a hangszeres megválasztásáról. A kamarazenei kategóriában feltűnt a rézfúvósok túlsúlya: tizenöt rezes együttesben a többi pontszám összesen volt tizenegy. Ezen belül aránylag soknak számít az öt cimbalmos szám, és megdöbbentően kevésnek az egy énekes kamaraszám. A szólohangszeres versenyművek száma összesen kilenc volt a tizenöt zenekari mű között, ami magas arányszámot jelent. Végül még azt érdemes megemlíteni, hogy a nagyrészt fővárosi előadók közt debreceni főiskolai tanárok (Matuz István, Gyöngyösy Zoltán), főiskolai vonóségyes és szak-középfiskolai leánykar is hozzájárultak az új magyar zene terjesztéséhez ezen a rádiós seregszemlén.

Straky Tibor

A magyarországi néptáncfolklorizmus kérdéseire

KARDOS D. LÁSZLÓ KÖNYVÉRŐL

A dolgozatot a Kossuth Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke adta ki, a Folklor és etnográfia nevet viselő sorozatban jelent meg. A szerző személyében a debreceni Hajdú táncegyüttes vezetőjé, a megyei tanács művelődési osztályának hivatalnokát tisztelhetjük.

A könyv elején a szerző kijelöli a néptáncmozgalom helyét a folklorizmus tág jelentésében, s természetesen történeti alapvetését is adja témájának. Az ismeretanyag biztos kezelése meggyőző bennünket arról, hogy járatos a vonatkozó szakirodalomban, éppúgy tud Réthelyi Prikkel Marian írásairól, mint Pesovár Ernő és Martin György munkáiról. Szemügyre veszi a szépirodalmi forrásokat, a magyar néptáncról szóló alkotásokat, mint a Berzsenyi Dánielét („Nézd a tánc neimet, mint festik játszi ecsettel, / Népek lelkét, nemzetek izle-tét.”), említi az idegenmaj-molást gúnyoló Csokonai Dorottyját (ahol fennen magasztaltatnak a magyar népi talpalávalók), Czuczor Gergely hasznos adatokban bővelkedő írásait. Vizsgálja: hogyan, milyen mértékben hatott a néptáncfolklorizmus a színpadi táncokra, leszö-gve, hogy ennek a folklorizmusnak a „színpadi vagy színpadias jelenségei-ről már több mint 400 éve

vannak adataink”. Megismerkedhetünk a gyöngyösbokrta-mozgalommal, amelyről szólva helytálló megállapítás: „... a bokrta-tások bemutatón nemcsak értékek jelentek meg. A csoportok egyik része a mindenáron való sikert aratás érdekében eltorzította a néptáncot olyan elemek és magartartásformák túlhangsúlyozásával, melyek az eredeti anyagától idegenek voltak. Ezek a hibák minde-nekelőtt a néprajzilag kép-zetlen, s a színpadi művés-zetben sem eléggé járatos csoportvezetőknek tulajdo-nítható.” A Paulini Béla vezette mozgalomnak nem kis érdeme volt, hogy a csoportok műsorában az egész magyar nyelvterület táncpulsait föl lehetett találni. A regös-cserkész moz-galom következik az előz-mények sorában, majd a koalíciós évek vonatkozó tudnivalói, s megkülönböz-tethető egy 1949-től 1970-ig terjedő periódus is. Az ez-után következő esztendő-k természetesen már a „leg-újabb kor”, amelyben Kar-dos két irányzat között tesz különbséget: az egyiket Tí-felmár Sándor nevével fémjel-zi (akinek a néptáncartál-mak és -formák színpadi új-rateremtése a programja), a másik tendenciát híveit „újraalkotást” az „újat al-lal” vagy színpadias jelenségei-ről már több mint 400 éve

A tanulmány írója az ösz-szegésben a néptáncfolklor-izmushoz vezető legfőbb té-mákat listázza. A jelenség történetének leírásában szol-a az ösztönösség és a tudatos-ság (egymást ilyen sorrend-be követő) fokról. A dol-gozat nem kis hasznára lesz a téma iránt érdeklődőknek, a magukat a néptáncmoz-galommal eljegyzett szakem-bereknek. (Debrecen, 1987)

(eredel)

Lépésről lépésre

Kölni balettkar Debrecenben

A Német Szövetségi Köz-társaság kulturális napjai alkalmából a Kölni Opera-ház balettkarának vendégjá-téka látható a Csokonai Színházban március 18-án 19 órától. A Kölni Táncfo-rum műsorának koreográfusa-rendezője Jochen Ulrich, a színpadkép Tony West-wood munkája, a kosztümö-ket Ulrike Zimmermann, a zenét Samuelina Tahija sze-rezte. Az előadás táncosai: Julie Christie, Boris Beu-tenmüller és társai.

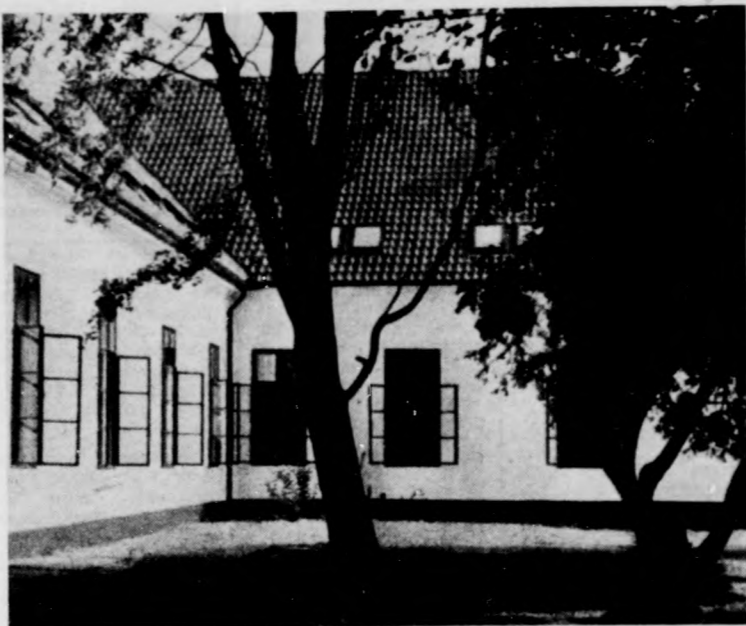
A kölni szaksajtó szerint a Lépésről lépésre nem gon-dokkal és problémákkal ter-hes mű, hanem a mozgás tiszta élvezetéből és a játék

A somogyi kastélyprogram tanulságai

A GÁLOSFAI MŰEMLÉK

Somogy megyében a kúriák, kastélyok megmentését és hasznosítását az országos kastélyprogram keretében példás tervszerűséggel és szép eredménnyel végzik. A kastélyok helyreállítása különösen az 1980-as években kapott nagyobb lendületet. Ekkor került sor a nagyberki, a hencsei, a gálosfai kastélynak és környezetének megmentésére, a helyreállítás tervezésére és a kivitelezésre. Ugyan több kastély felújítása, életre keltése előtérbe került, de a tervek megvalósítása a mindenkori pénzügyi lehetőségektől függ. Somogy megye illetékes építési osztálya és a műemléki albizottság arra kérte az építési főhatóságokat, hogy támogasson egy tervpályázatot, amely a Kastélyok völgye címet viselő és a Balaton-Kaposvár közötti összefüggő völgyrendszert öleli fel. Ennek az eredményeként született meg az országos pályázat, amely a Somogy megyei műemléki kastélyok és a térségük hasznosításával foglalkozik. A pályamunkákat igen színvonalas kivitelezésben megjelentették, amelyekből legalább kettőt érdemes megemlíteni.

Az Alsóbogát-Edde nagykastély az Öreglaki Állami Gazdaság tulajdonában van. A páratlan természeti környezete alapján ez a kastély főleg a lovasturizmus számára jelentős fogadó-épület lehet. A köröshegyi kastélyt Széchenyi Zsigmond emlékére vadászati múzeumként átalakítani. A Somogy megyei kastélyprogram esetében a műemléki helyreállítás s az idegenforgal-

A gálosfai kastély

mi hasznosítás azzal a rendkívül fontos regionális céllal párosult, hogy nemcsak megismertetik a belföldi és külföldi turisták ezreit a festői tájjal, hanem ugyanakkor sikerül a túlterhelt Balaton-partot is tehermentesíteni. A pályázat megmozgatta az építészeket, kertészeket, műtörténészeket, a közlekedési és erdőmérnököket, a műemlékek barátait és mecénásait is. Az érdeklődésre jellemző, hogy a kiírás után szép számmal jelentek társaságok, cégek, magánosok is, akik szívesen vállalták volna egy-egy kastély újjáépítését, s annak környezetének helyreállítását is. A nehéz gazdasági helyzetben olyan együttes is akadt, akik az egész megyei kastélyprogramot is magára vállalta volna.

Egy kastély újjászületése

Zselicség, Dunántúl egyik leghangulatosabb, s természeti szépségeiben egyik leggazdagabb vidéke. Az erdőben is gazdag területen nepes a szarvas-, a vadász- és az őzallomány. Ilyen környezetben, Kaposvártól 17 kilométerre találjuk Gálosfát. Ma újra a régi fényében, de nemes egyszerűségében találjuk a báró Tolnai Festetics Lajos által 1772-ben épített kúriát. A hajlított alaprajzú, középfolyosós elrendezésű kastély a falu centrumában áll. Egyszerű homlokzatával, magas tetejének szép arányával — amint a mellékelt felvételen is látható — szinte vonzza a tekintetet.

Hat zselicségi falu központja Gálosfa — amely idegenforgalmi vonzóerejét, a kastélyprogram keretében újjászülető Festicus-kúriának köszönheti. Néhány dolog, általános tanulságot is szolgálhat. A Surján Völgye Termelőszövetkezet egy olyan épület megmentését, újjáépítését vállalta, amelyre már kiadták a hatósági bontási engedélyt. A földművelést

veszteséggel végző termelőszövetkezet három és fél évi munkával állította helyre a kastélyt és tette a zselici táj idegenforgalmi pontjává. Nem véletlen, hogy legutóbb itt tartotta összejövetelét a Hazafias Népfront Országos Honismereti Bizottságának műemlékvédelmi csoportja. Az épület megmentése, a jelenlegi hasznosítása és a távlati tervek a tanácskozásonak jó témát biztosítottak.

A kastélyszálló 650 négyzetméter alapterületű, s huszonegy kétágyas szobával, a tetőtérbe beépített 200 fős konferenciateremmel, s igen szép természeti környezettel rendelkezik. Ápolót sétautakon jut fel a vendég a domboldalra, ahol hazánk egyik legkorszerűbb ragasztott faszerkezetű, fedett tetejű teniszpályáját építették meg.

Drinkbár és hangulatos szobák várják a vendégeket. Mivel a kastélyszálló máris kicsinek bizonyult, az épület mellett egy nagy parasztházat vett meg a termelőszövetkezet, amit szállóvá alakítottak át. A szálló mellett már restaurálták a római katolikus műemléktemplomot, amivel egy műemléki együttes alakult ki. A szálló közvetlen közelében lehetőség van a tereplovaglásra, kocskikázásra, túrázásra, vadászatra, hor-gászásra. A szállóval szem-ben a festői völgyben meg-húzódó, utcás településű falu, s mögötte a szőlődom-bok, pincékkel. A gazdaság a falu lakosságával és az idegenforgalmi szervekkel kötve vállalt pincebemutatót, szüretet, disznóölést, bálók, esküvői rendezvények, bankettek, konferenciák rendezését is. A kony-hajúk tájjellegű gomba- és vadételeket is felszolgál. A termelőszövetkezet múlt évi idegenforgalmi bevételeit és fél millió forint volt.

Tervek Gálosfán

A hatszáz lelket számláló Gálosfát a Surján Völgye Termelőszövetkezet ki-

emelte sorvadó állapotából és a kastély helyreállításával, a környezet kihasználásával olyan szép és hasznos feladattal látta el, amely biztosítja a megmaradást és a fejlődést is. Itt nem elégednek meg az eddigi szép eredményekkel. További tervek között szerepel egy 64 fokos gyógyvíz feltárása, hasznosítása, amellyel a kastélyszálló téli működését is biztosítják. A fedett teniszpálya mellé két nyitott pálya is épül zuhan-yozós, szaunás öltözővel. Bó-vitka a loállományt, s ezzel is fejleszteni kívánják a lovasturizmust. A kastélyszállótól felfelé dombon egy 80 hektáros területen egy külföldi golfklub olyan golf-pályát kíván építeni, amelyhez csatlakozik egy ötcsillagos szállodarendszer. A gálosfaiak az adottságot felismerve, kockázatot is vállalva, jól használták ki az épített környezetet és a természeti adottságot. Itt még nincs elrontva a természet, s itt valóban fel-üldül az ide látogató.

Gálosfa, a névtelenség-ből fogalom lett, s vonzó-erejét máris bizonyítja, hogy az idén már minden szobát előre lefoglaltak. A gálosfai kastély újjászületése után Somogyban újabb elképzelést is kidolgoztak. Az eddig helyreállított kastélyokat követve az a szép elgondolás, amely a kastélyok völgyét Desedán keresztül a Zselicségben folytatná. Ezzel további épület-együttesek szervezhetőnek a gálosfai kastély köré.

A festői somogyi táj a helyreállított műemlékeken keresztül így tárja ki kapuit a hazaiak és külföldiek előtt, s ezzel pezsdítő hatást gyakorol a falvak gazdasági, kulturális életére is.

Megyei

lehetőségeink

Építészeti örökséggel Hajdú-Biharban is rendelkezünk, ha kastélyaink szerényebbek, s számuk kevesebb is. Reméljük, a nagykereki várkastély restaurálása mielőbb befejeződik, s méltó helyen lesz újra Bocskaiké függetlenségi harcának és a hajdúk letelepítésének kiállítására. Bízunk abban, hogy a balmazújvárosi klasszicista stílusú Semsey-kastély külső restaurálása után sikerül az épületnek megfelelő funkciót találni, s ennek megfelelően a belső helyreállítást is elvégezni.

Talán a Hortobágyi Nemzeti Park szomszédságában a Tiszacséce-Nagymajorban lévő kastély hasznosítására is lehetne megoldást találni. A Povolny Ferenc tervezte nyírábrányi Eördög-kastély is csak egy kiragadott példa arra, hogy a megyénkben is van kastélyprobléma, s nálunk is van olyan építészeti örökség, amelynek megmentése és hasznosítása még magára vár.

Dr. Szamosújvári Sándor

KÉZILABDA

Az USA női válogatottja Debrecenben

Szerdán délelőtt örömmel közölte szerkesztőségünkkel a DMVSC NB I-es kézilabdacsapatának vezető edzője, Komáromi Akos, hogy a jövő héten Debrecenben szerepel az Egyesült Államok női kézilabda-válogatottja. A beszélgetés további részében megtudhattuk, hogy az USA legjobb kézilabdázónői a Vasas vendégeként töltenek több napot hazánkban, s ennek során, március 16-án, szerdán este fél 6-tól a DMVSC nagerdei

sportcsarnokában a debreceni női NB I-es csapattal mérkőznek. A tengerentúli válogatott szakvezetője Faludi Mihály. Azt is közölte Komáromi Akos, hogy a D. Kinizsiből visszaigazolták Szűnyogh Hajnalkát, és a tavaszi idényre kölcsönjátékosként került a debreceni élvonalbeli csapathoz — a Dunaújvárosi Kohászból — a kapuvédő Fritsch Margit.

F. K.

SPORTMOZGALOM

Tizenegy klubban 536 modellező

A Hajdú-Bihar megyei modellező szakszövetség is megtartotta Debrecenben éves beszámológyűlését. A szövetség elnöke, Hársfalvi Alajos köszöntötte a megjelenteket, köztük Tolnai Józsefet, az MHSZ megyei titkárhelyettesét.

A megnyitót után Súlyom István, a szövetség főtitkára ismertette a szakszövetség beszámolóját.

A beszámoló részletesen foglalkozott a kilenczágú elnökség és a bizottságok 1987-ben végzett munkájával. A 77 fős sportbírói bizottság tagjai közül ketten országos, négyen I. osztályú minősítéssel rendelkeznek. Ennek a bizottságnak a munkája volt a legfolyamatosabb. Dícséretes volt a sportág fegyelmű helyzetét, ugyanis a fegyelmi bizottságnak egyetlen ügye sem akadt 1987-ben.

A megyében 11 modellezőklub működik, 536 taggal. A létszám növekedése a derecskei klubnál volt figyelemre méltó. A klubok felügyeletét az illetékes MHSZ látja el, ezért is a megyei szakszövetség szoros kapcsolatot tart az MHSZ megyei és városi vezetőségeivel.

A résztvevők a következőkben hallhattak a versenyekről, a modellezők által elért eredményekről. A debreceni versenyzők jártak Franciaországban, Csehszlo-

vákiában, Ausztriában, Jugoszláviában. A rádió-távírányítású hajómodellezésben Kiss István nyerte a nemzetközi Debrecen Nagydíjat Súlyom István Ausztriában ért el első helyezést, Bundi Sándor az országos rangsort vezeti az FSR 15 km-es osztályában.

Az elnökség beszámolója részletesen taglalta az 1988-as idény feladatait. Többek között szó volt a versenyzők számának növeléséről — több város klubjaiban —, fejlesztési szükséges a klubokban a szakmai munkát, javítani kívánják a minősítést elérők számát (A leigazolt 208 modellező közül 187 rendelkezik minősítéssel, 13 versenyző I. osztályú, 29 fiatal pedig ifjúsági aranyjelvényes minősítést ért el). Annak ellenére, hogy például az 1986–87-es tanévben alap- és középfokon kétezer fiatal ismerkedett a sportággal, tovább szükséges népszerűsíteni, terebélyesíteni a modellezés különböző ágait.

A beszámolóhoz hozzászólt Ács József, Várdi Mihály, Kiss István és Szöllösi Imre. Az összegyűjtött alkalmával kiosztották az év sportolója díjat a modellezés sportágban. A felhívóknál Molnár István kapta a díjat — mindketten a Magyar Honvédelmi Szövetség debreceni modellezőklubjának versenyzői.

EREDMÉNYEK

BIRKÓZÁS

Grundverseny Püspökladányban, 66 résztvevővel. A győztesek: 28 kg: Perez (Szerep). — 30 kg: Hegedűs (Földes). — 32 kg: Kortvélyesi (Földes). 35 kg: Zsurka (Szerep). — 38 kg: Nádasi P. (Zalka). — 41 kg: Kovács (P. Petőfi). — 45 kg: Bíró (Földes). — 50 kg: Kárai (P. Zólyai). — 55 kg: Kádár (Földes). — 60 kg: Faragó (P. Petőfi). — 66 kg: Boros (P. Petőfi). — 74 kg: Bagdi (Szerep).

KÉZILABDA

Ifjúsági teremturna a Katókapáért, Püspökladányban. Végeredmény: 1. Püspökladányi 123. Sz. Szakmunkásképző DSK (62–49). 2. Hajdúszoboszlói Gázláng 5 (60–54). 3. Földes 2. 4. Püspökladányi MAV Egyetértés 0 ponttal.

LABDARÚGÁS

NB-s bajnokság. Ifjúságiak: D. Sportiskola—Vasas SC 4–3 (2–1). Serdülők: D. Sportiskola—Vasas SC 1–2 (0–0). Farsangi teremlabdarúgó-torna, Debrecenben (pénzdíjas). Végeredmény: 1. Aranybika KISZ, 2. Shell KISZ, 3. Alföldi Nyomda, 4. Autójavító V.

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Sportfog.	Népsport	Képes	Napló
1. FTC (8)—Bp. Honvéd (1)	x,2	2,x,1	1,2	x,2
2. B-csaba (15)—Rába ETO (2)	x,1	1,2	2,x	x,2
3. Kaposvár (16)—Vasas (9)	2	2,x	x	x,2
4. VfB Stuttg. (6)—Bremen (1)	2,1	1,x,2	2,x	x,2
5. Dortmund (13)—Frankfurt (7)	1,x	1	1	x
6. München (2)—Mönchengl. (5)	1	1,x	1,x	1
7. F. Köln (15)—Stuttg. K. (1)	x,1	x,1	1,x	2,x
8. Aachen (8)—Blau-Weiss (7)	1,x	1,x	1	1,x
9. Torino (8)—Milan (2)	x,1	x	1	x,2
10. Avellino (15)—Juventus (6)	x,2	x,1	1,x	2,x
11. Como (14)—Roma (3)	2,x	x,2	2,x	2
12. Messina (12)—Bologna (1)	2,x	x	1	x
13. Parma (10)—Catanzaro (7)	x	x,1	1,x	1
14. Tatabánya (6)—MTK-VM (7)	1,x	1,2	1	1
15. Triestina (17)—Piacenza (9)	1,x	1,x	1	x
16. Düsseldorf (5)—Watten. (2)	x,1	x,1	1	1

sport

Sportrovat-Ügyfélszolgálat
Csalák Zoltán
Ügyfélszolgálat: 8-11 12-14
Telefon: 17-182

Labdarúgó MNK negyedöntők

Szerda délután játszották le a labdarúgó MNK negyedöntőinek első mérkőzéseit. A visszavágókra március 23-án kerül sor. — Eredmények: Szolnoki MÁV MTE—Haladás VSE 1–1 (1–0), Békéscsaba—Bp. Volán 2–0 (1–0), Videoton—Rába ETO 1–1 (1–0), Bp. Honvéd—Vasas 0–0.

A Hajdú-Bihar megyei kerékpáros szakszövetség éves beszámológyűlését március 11-én, pénteken délután 5 óráig tartja Debrecenben, a Simonffy utca 4. szám alatti sportcsarnokában.

A Debreceni Sportiskola cselgáncsoktatási tanfolyamot hirdet fiúk részére. Az 1977-ben született gyermekek kedden, csütörtökön és pénteken 15–17, az 1978-ban születettek hétfőn, szerdán és pénteken ugyancsak 15–17 óra közt jelentkezhetnek a D. Dózsa Mikos Kelemen utca 4. szám alatti sportcsarnokában.

D. Dózsa—Újpesti Dózsa férfi NB I-es kézilabda bajnoki mérkőzést rendeznek március 11-én, pénteken este fél 6-tól Debrecenben, a városi sportcsarnokban. Játékosvezetők: Halmat és Kovács.

Franciaországba utazik március 31-én a DMVSC tartalékcsoportja. A DUSE több játékosát küldi el erre az útra, ezért az április 3-ra kisorsolt Balmazújváros—DUSE NB III-as labdarúgó bajnoki mérkőzést április 13-án, szerdán délután fél 4-től bonyolítják le. Az ifjúságiak (Balmazújváros—DSI II) az eredeti időpontban találkoznak.

A Hajdú-Bihar megyei atlétikai szakszövetség éves beszámológyűlését március 12-én, szombaton délután 9 óráig tartja a Szakszervezetek Hajdú-Bihar Megyei Tanácsának II. emeleti kistanácstermében (Péterfia u. 2.).

KERÉKPÁROS TERVEK

Az olimpiára készülnek

A teljesítménysportokhoz megszállotság kell. Az országúti kerékpározás ezen a kategórián belül is az élre kívánkozik. Más ne mondják bizonyossággal, csak annyit, hogy a DMVSC-ben egy-egy kerekese az elmúlt esztendőben 21–26 ezer kilométert hajtott — még autóval sem mindenki teszi meg ezt a távot — és ráadásul 130–150 órán keresztül végeztek egyéb fizikai edzéseket, azaz erősítették, gimnasztikáztak, futottak. Nem a kerékpározástól való elrettentésnek szántam a fentebbi sorokat, inkább azt szeretném, ha tisztességesen meg- és elismernék a kerékpárversenyzők teljesítményét.

Nézük sorjában, honnan is indult a DMVSC mai csapata. Ilyen mennyiségű és intenzitású munkát csak a sportág iránt ígiz-erig elkötelezett, a kerékpározás „szellemese” képes irányítani, hiszen az edzőnek kell a hit, az elszántság ahhoz, hogy a fanatizmus csiráját a kezdő versenyző lekébe beoltsa. Tíz évvel ezelőtt, eredményekkel is alátámasztható felfelé ívelő szakaszba kerültek a DMVSC kerékpározói. Az Ifjúsági Barátság-versenyen elért kiváló eredményeket azonban többen csak a maguk érdemének tulajdonították. A torzalkodás nagyobb kárt okozott, mint sok egyéb sportágban. Az eredménye nem maradt el, így 1981-ben ismét az alapokról indultak az új edző. Botos Gábor vezetésével. A fiatalok még ma is alig múlt harmincéves, így akkor sem volt, de ma sincs „generációs” ellentéte versenyzőivel. A halk szavú edző életkora ellenére határozottan döntött. Az akkori legjobb versenyzőt, Jenét, emberi gyengesége, magatartásbeli hiányosságai miatt nem marasztalták, kiadták a Csepelnek, majd 1984-ben Korhákn is távozott. A megmaradtakra és az újakra támaszkodva „építette” fel a szakosztályt.

Ha a korábban alkalmazott olimpiai pontszámokat vesszük alapul, akkor 1982-től stabil, egyenletes fejlődésről számolhatunk be. Hogy nem mellébeszélék, ezért íme a számsor: 25, 33, 41, 18 (az 1985-ben katonai szolgálatra bevont Mátét nem tartuk pótolni), 34 és tavaly 32 pont — említi Botos Gábor.

Látszólag egy kerékpáros kiesése „katasztrófát” okozhat a szakosztály eredményességében. Amikor ezt megjegyzem, Botos Gábor bólogat, majd gyorsan magyarázatot fűz a tényekhez.

Jelenleg is csak tíz igazolt versenyzőnk van, mivel nincs több felszerelésünk, és ennyi kerékpárost tudunk „eltartani”.

A miérte is nagyon egyszerű a válasz. Egy országúti kerékpár 80 ezer, a téli edző 12 ezer, míg a pályagép 40 ezer forint, és ezeket csak importból tudják beszerezni. Ráadásul egy-egy jármű kifizetési ideje három év, azaz ennyi idő alatt az összes alkatrész kicserélődik. A másik ok — mondta Botos Gábor —, a munkahelyek száma. Látszólag be is fejezhetnénk a kerékpá-

rozás jelenének taglalását, hiszen drága sport, és amúgy sem sokan választják, de az elért eredmények mégis a maroknyi csoport felé billentik a mérleg nyelvét. Tavaly a hét sportoló közül négyen felnőtt első osztályú minősítést szereztek — egy ifjúsági is —, a másik három pedig másodosztályú, de Csikosnak csak a katonai szolgálat miatt nem sikerült a magasabb fokozat. A magyar bajnokságon elért néhány értékesebb helyezést: időfutam OB felnőtt (f): 5. Máthé, junior (j): 5. Végvári, 6. Kenyeres. Páros OB (f): 1. Kenyeres—Végvári. Kritérium OB (f): 3. Máthé, (j): 3. Lőrinczi. Csapat OB (f): 5. DMVSC, (j): 2. DMVSC. Hosszú távú OB (f): 3. Kenyeres, 4. Végvári, ifjúsági: 6. Nagy Z. Hegyi OB (f): 3. Végvári, (ifj.): 6. Nagy Z. Pátya OB (j): 3. DMVSC.

Nemzetközi eredményekről is beszámolt Botos Gábor. Kenyeres a szíriai körversenyen második, Végvári a szicíliai viadalon kilencedik helyen végzett. Az NDK nagydíjon a 100 km-es négyfős csapatversenyben a Máthéval, Végvárral induló magyar válogatott a hetedik helyen végzett új országos csúcscsal, amely már nagyon közeli az olimpiai kiküldetési szinthez.

Az országúti kerékpáros felnőtt válogatott létszáma tizenkét fő, és ebből négy debreceni sportoló. Nem rossz arány! Sőt, ha figyelembe vesszük a szakosztály lehetőségeit, még inkább tiszteletet parancsoló.

Jelenleg az „erőviszonyok” alapján a szakosztályok értékelésében az országúti kategóriában másodikok vagyunk a Csepel mögött, de első szeretnénk lenni — jelenti ki az edző. — Az anyagi támogatást sajnos össze sem lehet hasonlítani a két szakosztálynál. Tavaly ötszáz ezer költöttünk, és az idén hatszázat terveztünk, mivel a kerékpárokat 25 százalékos adó esik, tehát a drágulást így sem tudjuk kompenzálni. Ráadásul az egyesülettől 250 ezer kapunk. A tavaly beindított szolgáltatásunk, a lakosság részére is igénybe vehető kerékpárszervizből talán újabb száz ezer jön mellé, de a többi valamilyen módon össze kell kerégetni. Ezzel szemben információim szerint a Csepelnél kétféle forrásból gazdálkodnak.

Ennek ellenére — ez is a fanatizmusát jelzi — Botos edző tervezi. A 100 kilométeres magyar válogatottnak realitás esélye van a szülői szereplésre, és akkor legalább két debreceni kerékpáros fiú is ott lesz az ötkarikás játékokon. Ha egy kevés pénz tudnának gyűjteni, akkor talán a szakosztály létszámát is növelhetnék, aminek különösen a junior korúknál lenne nagy jelentősége.

Vitathatatlanul megszálloztak. A maroknyi csoportból rendkívüli energia sugárzik, és ha az objektív tényezők nem gátolnák, biztos, hogy több fiatal embert tudnának a „bűvkörükbe” vonni.

H. K.

Fotósszemmel

Bajnoki mérkőzésekben és tömegeseményekben ismét bővelkedett az elmúlt hét vége. Iklódy János fotóriporter fényképezőgéppel többek között felkereste a nagyerdői stadiont és az Oláh Gábor utcai sportcsarnokot is. A DMVSC labdarúgócsapata 2–2-es döntetlennel rajtolt a bajnokságban a Ferencváros ellen, míg az Oláh Gábor utcán a nemzetközi nőnap alkalmából játékos családi vetélkedőt tartottak.

„Golya viszi a fiát” — ismert játékosvetélkedő

A gyerekeknek minél hamarabb össze kellett gyűjteniük a pingponglabdákat a parketta közepén

A hazai gólkirályjelölt, Melis lövése után a labda visszapattant a földön fekvő Strauszról, a háttérben ifjabb Albert Flórián figyel a fejleményeket

A találkozó második félidejében az FTC kapusa, Józsa és a debreceni csatár, Benyó keményen összecsúszott

